

Nr 134

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område, m. m.; given Stockholms slott den 29 mars 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Eric Holmquist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas resultatet av de överläggningar som i februari och mars 1963 ägt rum mellan regeringen och representanter för jordbruksnäringsen. Resultatet har sammanfattats i en den 27 mars 1963 dagtecknad överenskommelse. I denna har, med förbehåll för riksdagens godkännande i tillämpliga delar, förutsatts bland annat vissa åtgärder i fråga om tillämpningen vid utlösningen den 15 maj 1963 av den s. k. treprocentregeln i det nu gällande sexårsavtalet, en ökning av den totalram för vad som av införelavgiftsmedel får disponeras för regleringsändamål, en ökning av statens andel i skördekadefonden samt en främjad rationaliseringsverksamhet. Genom överenskommelsen beräknas jordbruket tillföras drygt 400 miljoner kr. under återstående del av nu löpande avtalsperiod.

Vidare framläggs förslag angående bland annat anslag till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område och till särskild lagring av livsmedel jämte vissa av statens jordbruksnämnd aktualiserade spörsmål berörande ändrat gränsskydd för enstaka varuslag, regleringsavgifter, m. m.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29
mars 1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, fråga om *vissa åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område, m. m.* samt anför därvid.

I årets statsverksproposition (bil. 11, p. 28 och 168) har Kungl. Maj:t — sedan jag anmält min avsikt att senare föreslå Kungl. Maj:t att för riksdagen framlägga särskild proposition angående vissa åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område, m. m. — föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition, till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för budgetåret 1963/64 beräkna ett förslagsanslag av 153 miljoner kr. samt till Särskild lagring av livsmedel för samma budgetår ett investeringsanslag av 10 miljoner kr.

I skrivelse den 20 augusti 1962 har *statens jordbruksnämnd* framlagt beräkningar och förslag rörande medelsbehovet under nästa budgetår för bl. a. de ändamål, som avses med nyssnämnda anslag.

Med skrivelser den 4 december 1962 och den 26 januari 1963 har *jordbruksnämnden* gjort anmälan av resultaten från vissa undersökningar av det aktuella ekonomiska läget i jordbruket.

Riksförbundet Landsbygdens folk och *Sveriges lantbruksförbund* har i en gemensam skrift den 6 december 1962 hemställt om förhandlingar om åtgärder för att förverkliga den jordbrukspolitiska målsättningen.

Vidare torde få anmälas en av *jordbruksnämnden* den 9 oktober 1962 gjord framställning angående prisutjämnningen för kärnbindemedel.

Därjämte torde här böra behandlas en skrivelse den 15 januari 1963, i vilken *jordbruksnämnden* efter samråd med arbetsmarknadsstyrelsen, kommerskollegium och överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap framlagt vissa förslag rörande fortsatt stöd åt spånadslinodlingen. Över framställningen har, efter remiss, yttrande avgivits av statskontoret.

I skrivelse den 5 februari 1963 har *jordbruksnämnden* gjort framställning i vissa frågor rörande jordbruksregleringen m. m.

I skrivelse den 20 mars 1963 har *jordbruksnämnden* inkommit med förslag rörande stödåtgärder för fodersäd.

Mot bakgrunden av de av statens jordbruksnämnd lämnade redogörelserna för det aktuella ekonomiska läget i jordbruket och i anledning av de båda nyss nämnda förbundens hemställan om förhandlingar har vissa överläggningar på sistone ägt rum mellan regeringen och representanter för jordbruksnäringen. Överläggningarna har resulterat i en den 27 mars 1963 dagtecknad överenskommelse.

Överenskommelse den 27 mars 1963 rörande vissa åtgärder på jordbrukets område

Vid de överläggningar som ägt rum mellan regeringen och representanter för Riksförbundet Landsbygdens folk samt Sveriges lantbruksförbund om jordbrukets ekonomiska läge har konstaterats, att det system för prispolitiken på jordbrukets område som byggts upp på grundval av 1959 års överenskommelse icke helt kunnat infria de förväntningar man ställt på detsamma. Det nu löpande prisregleringssystemet är dock alltjämt ett betydelsefullt medel för fullföljande av tidigare fastlagda riktlinjer för jordbrukspolitik. Med viss justering bör därför »sexårsavtalet» gälla till avtalsperiodens utgång 1965. Vissa vid avtalets ingående uppställda förutsättningar, bl. a. om då gällande inkomstförhållanden och beräkningar av den kommande löneutvecklingen, har under den förflutna delen av avtalsperioden icke helt uppfyllts. Vidare har vissa svagheter i det till regleringen knutna indexsystemet kunnat konstateras. Detta motiverar att vissa kompensationsåtgärder vidtas. Därutöver föranleder förändringar i marknadsläget för jordbruksexporten att jordbruket bör tillföras vissa medel. Utvecklingen har också visat på nödvändigheten att ytterligare påskynda den rationaliseringsverksamhet, som pågår inom näringen.

Mot bakgrunden härav har vid överläggningarna, under förutsättning av riksdagens godkännande i tillämpliga delar, en överenskommelse av följande innehåll träffats.

1. Under den senaste kända tremånadersperioden har världsmarknadpriserna på jordbruksprodukter stigit på sådant sätt att skillnaden mellan de i vårt jordbruksprisregleringssystem ingående världsmarknadsprisindex och kostnadsindex överstigit 3 procent, vilket enligt gällande regler kommer att medföra en generell sänkning av införselavgifterna på livsmedel fr. o. m. den 15 maj 1963. För att möjliggöra en höjning av det svenska jordbrukets inkomstnivå har överenskommit att denna regelutlösning skall begränsas till hälften av vad den borde vara enligt gällande system. Härigenom kommer jordbruket att tillföras ca 112 miljoner kronor per år intill den 1 september 1965. För att trygga denna effekt kräves en viss höjning av de nuvarande prisgränserna. Denna ändring bör genomföras enligt avtalets regler.

2. Med hänsyn till att treprocentregelns utlösning till stor del framkallats av prisstegringar på socker och smör har förutsatts att av den sänkning av införselavgifterna som kommer att ske den 15 maj — motsvarande ett belopp av ca 112 miljoner kronor per år — ett större belopp skall läggas på socker och smör än vad som motsvarar en lika fördelning på alla varor.

Beträffande socker förutsattes en sänkning av införselavgiften med 2,74 öre, vilket motsvarar full utlösning av treprocentregeln. Beräkningsmässigt ger detta ett totalbelopp per år av ca 6,5 miljoner kronor.

Beträffande smör har förutsatts en sänkning av införselavgiften med 48 öre, vilket motsvarar ca 40 miljoner kronor per år. Detta innebär en sänkning av avgiften med 29 öre utöver vad som skulle följa av en full regelutlösning. Det har därvid förutsatts att den extra avgiftssänkningen om 29 öre kombineras med en nedjustering av prisgränserna. Den nuvarande nedre prisgränsen på smör, 552 öre, kommer därigenom att sänkas till 523 öre, vilket är lika med den nedre prisgräns som gällde t. o. m. den 20 mars. Enligt uppgift från representanterna för jordbrukets organisationer räknar Svenska mejeriernas riksförening med att under våren gå ned med riksnoteringsen på smör, vilket innebär en reell prissänkning för konsumenterna.

Det efter avgiftssänkningen på socker och smör återstående beloppet förutsattes medföra en sänkning av införselavgifterna på övriga produkter i enlighet med sexårsavtalets huvudregel.

3. För regleringsåret 1962/63 förutsattes att den ram för vad som av införselavgiftsmedel får disponeras för regleringsändamål på jordbrukets område ökas med 40 miljoner kronor till 150 miljoner kronor. För vart och ett av återstående två regleringsår ökas denna ram med 50 miljoner kronor till 160 miljoner kronor. Dessa ytterligare medel är avsedda att tillföras jordbrukets olika regleringskassor för prisstödjande åtgärder samt för att täcka kostnader för rabatter, lagring och kvalitetsbefrämjande åtgärder.

I beloppet för regleringsåret 1962/63 ingår täckning för de exportförluster som uppkommit till följd av ändrade marknadsförhållanden. För vart och ett av de följande regleringsåren fastställs eventuella sådana förlustbelopp så snart detta kan ske, varvid medel tages ur disponibla införselavgiftsmedel.

Här angivna kompensationsbelopp till jordbruket utgår under förutsättning att införselavgiftsmedel finnes tillgängliga.

Beträffande de åtaganden rörande jordbruket, som Sverige kan komma att acceptera gentemot EFTA, förutsattes att kostnaderna härför, liksom för närvarande är fallet, kommer att bestridas av inflytande fettregleringsavgifter.

4. Statens andel av det belopp, som skall tillföras skördeskadefonden, höjes från budgetåret 1963/64 till 50 procent, vilket medför en årlig anslagsökning på 5 miljoner kronor.

5. Regeringen har vidare förklarat sig beredd att undersöka möjligheterna att institutionellt förbättra jordbrukets kreditmöjligheter.

6. För att ytterligare främja jordbrukets rationalisering bör anslagen och kreditgarantiramarna för yttre och inre rationalisering ökas med belopp, som tillsammans med höjd medelsanvisning till jordfonden innebär en förstärkning av verksamheten med 40 miljoner kronor för nästa budgetår utöver vad som föreslagits i årets statsverksproposition. Redan för innevarande budgetår kommer vissa garantiramar att utökas med sammanlagt 12 miljoner kronor. Jordbrukets organisationer har förklarat sig beredda att genom upplysning och rådgivning kraftigt stödja denna verksamhet.

Jordbruksnämndens förslag såvitt rör anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område

I sin skrivelse den 20 augusti 1962 hemställer statens jordbruksnämnd, att förslagsanslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område ökas med 10 000 000 kr. i enlighet med följande tablå.

	Anslag 1962/63	Förslag 1963/64	Ökning
1. Allmänt mjölkpristillägg	101 500 000	101 500 000	—
2. Stöd åt odling och beredning av hampa samt till vissa odlings- försök m. m. avseende spånads- växter	700 000	700 000	—
3. Prisutjämning av vissa jord- bruksreglerade råvaror till livs- medelsindustrin	40 000 000	50 000 000	+ 10 000 000
4. Diverse kostnader	1 100 000	1 100 000	—
Anslag resp. anslagsbehov (avrundat)	143 000 000	153 000 000	+ 10 000 000

1. Jordbruksnämnden förutsätter, att det allmänna mjölkpristillägget för regleringsåret 1963/64 enligt grunderna för gällande prissättningsystem kommer att utgå med oförändrat belopp, 74,4 öre per kg mjölkfett i den vid mejerierna invägda mjölken. Mjölkinvägning, för vilken under budgetåret 1963/64 skall utgå allmänt mjölkpristillägg, beräknas komma att bli av samma omfattning som innevarande budgetår.

2. Jordbruksnämnden anmäler, att *Riksförbundet Lin och hampa* i skrift till nämnden den 17 augusti 1962 bl. a. uttalat, att prisläget på den internationella fibermarknaden liksom vissa hos Gotlands hampodlareförening kvarstående förluster till följd av den misslyckade hampskörden år 1960 alltjämt motiverar ett statligt stöd i den omfattning som har lämnats under de senaste åren. Förbundet hemställer sålunda att medelsbehovet för pristillägg på hampfiber av 1963 års skörd efter oförändrade grunder beräknas till sammanlagt (avrundat) 680 000 kr.

Riksförbundet Lin och hampa har i sin skrivelse vidare hemställt att sedvanligt statsbidrag på 14 000 kr. för att bestrida viss del av förbundets årliga kostnader för tekniska undersökningar och försöksverksamhet måtte utgå även under nästa budgetår. Framställning om sedvanligt statsunderstöd — med samma belopp som för innevarande budgetår eller med 6 000 kr. — har hos nämnden i skrift den 15 augusti 1962 jämväl gjorts av *Sveriges allmänna linodlingsförening*.

Jordbruksnämnden anser sig för egen del kunna vitsorda behovet av ett oförändrat prisstöd även till 1963 års hampodling. Hampskörden under år 1961 kan sägas ha varit av i stort sett normal omfattning och kvalitet. För innevarande budgetår torde man, såvitt det hittills har varit möjligt att bedöma, kunna räkna med en sådan skörd, att den åtminstone kvantitativt sett kommer att lämna ett tillfredsställande underlag för fortsatt verksamhet vid Gotlands hampodlareförening.

De bidrag som för nästa budgetår har begärts för den tekniska verksamheten m. m. vid Riksförbundet Lin och hampa och av Sveriges allmänna linodlingsförening har nämnden även för egen del funnit väl motiverade.

I anslutning till det anförda föreslår nämnden, att till stöd åt odlingen och beredningen av hampa samt till vissa odlingsförsök m. m. avseende spånadsväxter även för budgetåret 1963/64 beräknas en anslagspost av (680 000 + 20 000 =) 700 000 kr.

3. Ersättning för jordbrukets kostnader för prisutjämning på råvaror till livsmedelsindustrin i anledning av vissa åtgärder inom EFTA skall enligt beslut vid 1960—62 års riksdagar (senast prop. 1962: 95; JoU 1962: 10; rskr. 199) tills vidare utgå för choklad- och konfektyrvaror, biscuits och wafers, senap, såser, soppor o. d. samt fiskkonserver o. d. Prisutjämningsförfarandet administreras beträffande utbetalningar och kontroll för choklad- och konfektyrvaror samt biscuits och wafers av kontrollstyrelsen och i övrigt av jordbruksnämnden.

I fråga om belastningen under budgetåren 1961/62 och 1962/63 på det till prisutjämning beräknade beloppet anför jordbruksnämnden följande.

Till utgifterna för prisutjämnningen under budgetåret 1961/62 hade, såsom framgår av det vid 1961 års vårriksdag meddelade beslutet i ämnet, då beräknats en anslagspost på 35 milj. kr. Denna har helt åtgått för ändamålet.

Kostnaderna för en prisutjämning inom de nyss angivna varuområdena beräknas för innevarande budgetår komma att överstiga den härför anvisade anslagsposten på 40 milj. kr. med omkring 5 milj. kr. Höjningar av prisutjämningsbeloppen för olika jordbruksråvaror till följd av höjningar av införselavgifterna på jordbrukets område har måst företas och torde få företas i en sammanlagt väsentligt större omfattning än tidigare kunnat beräknas. Vid den nu gjorda beräkningen av väntat överskridande har å andra sidan beaktats de möjligheter som numera föreligger för nämnden att jämka prisutjämningsbeloppen nedåt, där det påvisas att prisutjämnningen leder till överkompensation i förhållande till konkurrensförhållandena inom EFTA.

För budgetåret 1963/64 har nämnden funnit sig böra räkna med ett medelsbehov till nu ifrågavarande prisutjämningsändamål på sammanlagt ca 50 miljoner kr. Nämnden har därvid utgått från att införselavgifterna på hithörande jordbruksråvaror, till följd av utlösning av spärregler inom jordbruksregleringen, kommer att ytterligare stiga. (Enbart en höjning av införselavgifterna i den i hithörande sammanhang ej särskilt betydande storleksordningen av 10 procent medför en höjning av det nuvarande prisutjämningsbehovet på över 3 miljoner kr.) Vid beräkningen har även beaktats de tendenser till ökad produktion av prisutjämnade varor, som under senare tid har kunnat iakttas.

Vid de nu verkställda beräkningarna har nämnden ansett sig inte kunna ta hänsyn till de utvidgningar av varuområdet för hithörande prisutjämnningar, som framdeles kan komma att genomföras.

4. Jordbruksnämnden föreslår, att från anslagsposten till diverse kostnader för budgetåret 1963/64 skall få bestridas utgifter av samma slag som budgetåret 1962/63.

Från anslagsposten bör sålunda nämnden få bestrida utgifterna för det fortsatta stödet åt ullproduktionen i enlighet med principbeslut vid 1959 års riksdag (nämnden beräknar kostnaderna härför till omkring 400 000 kr.) och för ersättning till Svenska mejeriernas riksförening u. p. a. för handhavande av vissa med regleringen av mjölk och mejeriprodukter sammanhängande uppgifter (härtill beräknar nämnden högst 200 000 kr.). Av anslagsposten torde vidare liksom under budgetåret 1962/63, inom ett beräknat belopp av 500 000 kr., efter Kungl. Maj:ts beslut i varje särskilt fall få bestridas sådana oförutsedda utgifter, som mera direkt kan föranledas av den prisreglerande verksamheten. Av sistnämnda delpost bör Kungl. Maj:t, på samma sätt som gäller för innevarande budgetår, få anvisa medel för att bestrida kostnader för skördeuppskattning och administration i samband med det permanenta skördeskadestyddet.

Jordbruksnämndens skrivelse den 9 oktober 1962 angående prisutjämnningen för kärnbindemedel

I enlighet med beslut av 1962 års riksdag (prop. 1962: 95; JoU. 10; rskr. 199) har jordbruksnämnden bemyndigat föreningen Svensk spannmålshandel att fr. o. m. den 1 juli 1962 i enlighet med vissa från nämnden meddelade direktiv verkställa prisutjämnning för sådant vetemjöl eller veteeftermjöl, som används vid tillverkningen av kärnbindemedel. Utgifterna för prisutjämningsförfarandet, som är en direkt följd av Sveriges åtagande inom EFTA, har beräknats till drygt 100 000 kr. per år. Kostnaden skall bestridas av införselavgiftsmedel, som inflyter utöver normalramen för den egentliga löpande prisregleringsverksamheten.

Efter det att jordbruksnämndens beslut om den ifrågavarande prisutjämnningen hade meddelats, fick nämnden från ett företag i kärnbindemedelsindustrin under hand motta framställningar om att prisutjämnningen

till denna industri måtte — retroaktivt — få omfatta jämväl i tillverkningen ingående förmalningsprodukter av råg, korn och havre (mjöl, fodermjöl, eftermjöl). Företaget i fråga — vilket torde representera omkring en fjärdedel av landets totala produktion av kärnbindemedel — använder i sin fabrikation uteslutande förmalningsprodukter av annan spannmål än vete. Företaget säger sig i konkurrensen med företag, som tillverkar kärnbindemedel av vetemjöl, ha lidit kännbara förluster till följd av den prisutjämnning, som fr. o. m. den 1 juli 1962 har utgått till konkurrenterna.

Jordbruksnämnden har för egen del funnit den av det nyss berörda företaget begärda utvidgningen av prisutjämnningen till kärnbindemedelsindustrin väl motiverad. Enligt vad nämnden inhämtat har inte heller jordbrukets förhandlingsdelegation haft något att invända mot utvidgningen. Nämnden föreslår sålunda, att den ifrågasatta prisutjämnningen utsträcks att omfatta en bidragsgivning för förmalningsprodukter av såväl vete som råg, korn och havre. För samtliga dylika produkter, som används vid tillverkningen av kärnbindemedel, bör bidraget därvid utformas på samma sätt som nu gäller beträffande vetemjöl eller veteeftermjöl. Den ifrågasatta utvidgningen torde i och för sig inte vara ägnad att medföra nämnvärd ökning av den tidigare beräknade totala kostnadsramen för ifrågasatt system. Den torde inte heller ge anledning till ändring i grunderna för systemets finansiering.

Jordbruksnämndens förslag rörande fortsatt stöd åt spånadslinodlingen

I sin skrivelse den 15 januari 1963 har statens jordbruksnämnd erinrat om beslut av 1961 års riksdag (prop. 1961: 49; JoU 17; rskr. 169) enligt vilket stödet till spånadslinodlingen med avseende på 1961—1964 års skördar skall sammankopplas med stödet åt oljelinodlingen och då inom ramen för det belopp om 3 miljoner kr., som jämlikt beslut av 1957 års riksdag under vissa villkor kan disponeras för stöd åt sistnämnda odling med anlitan av införselavgiftsmedel för fettvaror. Stödkostnaderna för spånadslinhalm skall dock inte överstiga 1 040 000 kr. per år och avse en högsta kvantitet obearbetad halm av 8 000 ton. För spånadslinfrö begränsas det årliga stödet till en kvantitet av 2 400 ton.

I en till skrivelsen fogad promemoria har nämnden redovisat vissa synpunkter på spånadslinodlingens aktuella läge m. m. Av promemorian framgår bl. a. följande.

Beträffande prisutvecklingen på linfiber under senare år anføres att den under åren 1956—1959 rådande svåra dumpingen från öststaterna under de senaste åren lättat något, vilket medfört en viss höjning av världsmarknadsprisnivån. Medelpriset på tåga i Sverige har således stigit från 2 kr. 32 öre per kg år 1959 till nära 2 kr. 60 öre under åren 1961 och 1962. På lin brisé har motsvarande pris kunnat höjas från 1 kr. 54 öre per kg år 1959 till 1 kr. 93 öre. Linfiberpriserna har emellertid inte återgått

till samma nivå som gällde i mitten av 1950-talet före dumpingperiodens början. Hotet om ökad försäljning till låga priser från öststaterna vilar fortfarande över linmarknaden i Västeuropa. I de europeiska länder, där spånadslinodling f. n. förekommer, lämnas även betydande årliga statliga subventioner för att stödja såväl odlingen som linberedningen.

En annan omständighet som motverkar höjda linfiberpriser är den alltmer ökade tillverkningen av konstfiberprodukter till priser, som verkat pressande på naturfiberområdet.

Med avseende på Hallands läns linodlareförenings ekonomiska ställning konstateras att det avsevärda priset på linfiber under dumpingperioden 1956—1959 i förening med de kostnadsstegringar, som samtidigt inträffade, förorsakade linodlarföreningen stort ekonomiskt avbräck. De senaste årens ur såväl kvalitativ som kvantitativ synpunkt svaga skörderesultat har även ogynnsamt påverkat föreningens ekonomi.

Åtskilliga samverkande positiva faktorer torde emellertid leda till ett förbättrat ekonomiskt resultat under den närmaste framtiden. Bland det mest väsentliga av dessa är 1962 års förhållandevis goda linskörd, vilken beskrivs som både kvalitativt och kvantitativt betydligt bättre än de närmast föregående årens skördar, varför det ekonomiska utbytet av fiberberedningen under innevarande produktionsår kommer att stiga. Vidare torde redan genomförda och planerade rationaliseringar komma att bidra till ett förbättrat ekonomiskt resultat. Bl. a. har med utnyttjande av såväl egna som utländska erfarenheter mottagning och repning av linhalmen och halmtransporterna inom verket kunnat väsentligt moderniseras.

Ett ökat tillvaratagande av råvaror och biprodukter har även efterhand genomförts. Särskilt betydelsefull i detta sammanhang är den av föreningen sedan 1956 bedrivna tillverkningen av spånskivor, lämpliga för möbel- och byggnadsindustrierna. Spånskivfabriken uppfördes för att tillvarata vedämnet i linhalmen, de s. k. skävorna. Numera medför förädlingen i spånskivfabriken av denna avfallsprodukt ett betydande ekonomiskt tillskott för föreningen. Under senare år har efterfrågan på spånskivor ökat alltmer, varför föreningen utökat produktionen härav genom inköp från Hallands läns skogsägareförening av eljest svåravstämbar gallrings- och avfallsved. Spånskivtillverkningen har därigenom blivit av allt större intresse och betydelse även för skogsägarna och deras organisation i orten.

Efter bemyndigande av 1959 års riksdag förordnade Kungl. Maj:t i brev till statens jordbruksnämnd den 28 maj 1959 att bl. a. Hallands läns linodlareförening måtte efter därom gjord ansökan — utan hinder av bestämmelserna för hemslöjdslånefonden — av statskontoret efter samråd med nämnden medges uppskov med erläggande av de under åren 1959—1963 till betalning förfallande amorteringarna på och räntorna för föreningens ur hemslöjdslånefonden beviljade lånen. Föreningens totala låne- och ränteskuld per den 31 december 1962 uppgår till (2 764 628 + 344 852 =) 3 109 480 kr. Även om föreningen för den närmaste framtiden kan påräkna en viss förbättring av det ekonomiska resultatet, torde föreningen f. n. inte ha möjlighet att erlägga förfallande räntor och amorteringar på erhållna lån från hemslöjdslånefonden.

Beträffande spånadslinodlingens betydelse för jordbruket inom odlingsområdet framhålls i utredningen att spånadslin är en utmärkt mellangroda, som behövs för att ersätta vallarna, särskilt på de inom området rikligt förekommande kreaturslösa eller kreaturssvaga jordbru-

ken. I detta sammanhang erinras även om de troliga marknadsmässiga konsekvenserna, om spånadslinodlingen nedlades. Därest så skulle ske torde denna odling ersättas med i första hand brödsäds-, fodersäds- och oljeväxtodling. Betydande ytterligare kvantiteter av dessa jordbruksprodukter skulle följaktligen komma att tillföras marknaden. Därigenom skulle överproduktionen av dessa varuslag ökas och avsättningsproblemet alltså än mer försvåras. Exportförlusterna torde bli större än kostnaderna för det stöd, som nu utgår till spånadslinodlingen.

Spånadslinodlingens betydelse ur sysselsättningssynpunkt. Det numera enda linberedningsverket i landet är beläget i Laholm. Verket har f. n. ca 225 anställda, därav 35 i spånskivfabriken. Om man räknar med i medeltal tre personer i varje hushåll, har nära 700 familjemedlemmar sin bärning från företaget, vilket motsvarar i det närmaste en femtedel av Laholms stads ungefär 3500 invånare. Linberedningsverket är det ur sysselsättningssynpunkt största företaget i Halland, söder om Halmstad. Under det senaste verksamhetsåret utbetalades omkring 3 milj. kr. i löner till verkets anställda.

Jordbruksnämnden har i förevarande ärende haft samråd med arbetsmarknadsstyrelsen, kommerskollegium och överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap. Dessa har därvid anfört följande.

Arbetsmarknadsstyrelsen. Även om en driftsnedläggelse skulle medföra minskade arbetstillfällen i orten får dock arbetsmarknadsskålen inte enbart åberopas. Genom eventuell omskolning och flyttning av den friställda arbetskraften till orter som har stor efterfrågan på arbetskraft synes någon mera långvarig arbetslöshet inte behöva befaras. På grund av att linberedningsverket under vintermånaderna ger värdefull kompletteringsysselsättning för småbrukare och annan lokalt bunden arbetskraft kan styrelsen dock inte helt bortse från det bortfall av arbetstillfällen en nedläggelse av driften vid linberedningsverket skulle innebära, vilket bör uppmärksammas vid en totalbedömning av frågan.

Kommerskollegium tillstyrker, att odlingen av spånadslin bereds fortsatt stöd enligt hittillsvarande grunder.

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap. Spånadslinodlingen är av betydelse ur beredskapssynpunkt, ehuru den inte tillhör de viktigaste beredskapsområdena. Med hänsyn härtill och då linberedningsverket är planlagt för krigsproduktion tillstyrks fortsatt stöd åt denna odling.

Sveriges oljeväxtintressenter, förening u. p. a., som även beretts tillfälle att yttra sig över promemorian, har i skrift till jordbruksnämnden den 10 december 1962 tillstyrkt att stöd åt linodlingen under tiden intill utgången av nu löpande period för jordbruksregleringen får utgå på samma sätt som f. n. gäller enligt den mellan intressentföreningen och Hallands läns linodlareförening ingångna överenskommelsen (redovisad å s. 22 i prop. 1961: 49).

För egen del finner jordbruksnämnden, att den verkställda översynen av nu gällande stöd åt spånadslinodlingen ger vid handen att 1961 års riksdagsbeslut bör i oförändrat skick tillämpas även under återstående del av den bestämda regleringsperioden. I anslutning härtill hemställer nämnden

dels att Kungl. Maj:t måtte medgiva att för fullgörande av stödet åt oljelin- och spånadslinodlingarna för 1963 års skörd får disponeras oförändrat belopp — 3 miljoner kr. — av de införselavgiftsmedel för fettvaror, som intressentföreningen äger disponera för regleringsändamål, dels att det av Kungl. Maj:t den 28 maj 1959 åt statskontoret lämnade bemyndigandet att efter samråd med jordbruksnämnden medge uppskov med erläggandet av de för åren 1959—1963 till betalning förfallande amorteringarna på och räntorna för Hallands läns linodlareförenings ur hemslöjdslånefonden beviljade lån måtte utsträckas att avse tiden intill utgången av år 1965.

Statskontoret har i sitt yttrande över förevarande framställning från jordbruksnämnden inte funnit anledning till erinran mot vad nämnden i ärendet uttalat och hemställt i vidare mån än att statskontoret ansett sig böra ifrågasätta, om inte statens kapitalkostnader för linodlingen borde medtas som en reguljär utgiftspost i stödverksamheten för spånadslinodlingen, i varje fall i den mån dessa kostnader kan rymmas inom en ram, som jämlikt riksdagens beslut under vissa villkor kan disponeras för stöd åt oljelinodlingen.

Jordbruksnämndens framställning den 5 februari 1963 i vissa frågor rörande jordbruksregleringen m. m.

Införselavgiftsmedlens användning m. m.

I sin skrivelse lämnar statens jordbruksnämnd dels redogörelse för de beslut av statsmakterna, som skall ligga till grund för införselavgiftsmedlens användning, dels redogörelser och beräkningar för samt förslag om storleken och användningen av sådana medel under regleringsåren 1961/62—1963/64. I skrivelsen hemställer nämnden vidare om förnyelse av bemyndiganden rörande användningen av regleringsmedel för viss upplysningsverksamhet och angående användningen av interna regleringsavgifter.

Till nämndens skrivelse är fogade sammanställningar i ämnet (s. 12—15). I anslutning till dessa anför nämnden i huvudsak följande om införselavgiftsmedlens storlek.

I jämförelse med den preliminära beräkningen för regleringsåret 1961/62 i jordbruksnämndens skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 november 1961 utvisar de definitiva inkomstsiffrorna en höjning av totalinkomsten med ca 29,6 milj. kr. Det totala avgiftsbeloppet utgör sålunda ca 190,4 milj. kr. Höjningen sammanhänger framför allt med ökning av importen av fodermedel samt med avgiftshöjningar föranledda av den låga prisnivån på världsmarknaden för bl. a. fodermedel och fettvaror.

Beräkningarna för regleringsåret 1962/63 bygger på de under hittills gången del av regleringsåret gällande avgiftssatserna med vissa för de sista månaderna av samma regleringsår antagna höjningar till följd av utlösning av den s. k. inkomstregeln. De antagna importkvantiteterna har i olika avseenden omräknats. Jämfört med de uppskattningar, som gjordes i skrivel-

Införselavgifter på jordbruksregleringens område under regleringsåret 1961/62

Avgiftsbelagda importvaror	Avgiftsmedel (med avdrag för restitutioner), belöpan- de på import under reg- leringsåret 1/9 1961—31/8 1962 (socker 1/5 1961— 30/4 1962) 1 000 kr.
1	2
Brödsäd (vete och råg) samt mjöl och gryn därav	29 829
Ärter och bönor (för människoföda) samt hampfrö	808
Fodersäd och andra fodermedel (samt malt)	36 872
Matpotatis samt mjöl, gryn och flingor av potatis	2 474
Stärkelse och stärkelseprodukter	1 874
Råsocker, sockerraffinad (även sockerkulör), sirap och sockerbetor ..	15 491
Fettråvaror och fettvaror	38 934
Mjolk- och mejeriprodukter	7 798
Slaktvaror (samt slaktdjur; ej fjäderfä)	51 536
Ägg och äggprodukter m. m., samt fjäderfäkött	4 772
Summa för samtliga avgifter	190 388
Ränteinkomster å hos jordbruksnämnden inestående införselavgifts- medel	2 280
Summa	192 668

sen den 21 november 1961, har sålunda — närmast såsom följd av 1962 års skördeutfall — beräknats tillkomma avsevärda importkvantiteter brödsäd och råsocker. Totalbeloppet för de inflytande införselavgifterna har beräknats stiga från 149,4 till 230,3 milj. kr.

Förändringar i de beräknade beloppen av inflytande införselavgiftsmedel kan givetvis komma att inträffa längre fram under regleringsåret, beroende bl. a. på att även andra utlösningar av spärregler än den förut nämnda kan föranleda förändringar i olika riktningar av nu gällande avgiftssatser.

Beräkningarna för *regleringsåret 1963/64* bygger i huvudsak på de avgiftssatser, som efter utlösning av inkomstregeln i början av år 1963 beräknas komma att gälla »mellan prisgränserna». Hänsyn har i detta sammanhang däremot inte ansetts böra tas till andra förmodade utlösningar i olika riktningar av de till regleringssystemet hörande spärreglerna. Importkvantiteterna har beräknats under förutsättning av normala skörde- och marknadsförhållanden, varvid dock, med hänsyn till redan kända skörde-faktorer, viss ökning antagits för kvantiteten importerad brödsäd. Även beräkningen av storleken av de rörliga fodermedelsavgifterna bygger på förutsättningen av normala skörde- och marknadsförhållanden.

I fråga om införselavgiftsmedlens användning anför jordbruksnämnden i huvudsak följande.

Av de för import under *regleringsåret 1961/62* influtna införselavgifterna har till ändamål utanför den egentliga prisregleringen på jordbrukets område reserverats eller tagits i anspråk följande belopp, nämligen 1 000 000 kr. för effektivisering av matpotatisodlingen m. m., 50 000 kr. till SMAK för upplysningsverksamhet på matpotatisområdet, 500 000 kr. till rationalisering av stärkelseindustrin och 3 910 kr. för att täcka veterinärstyrelsens

Plan för fördelning av införselavgiftsmedlen för import under regleringsåren 1961/62 och 1962/63 inom en totalram av 93 respektive 110 miljoner kr.

Avgiftsbelagda importvaror	Avgiftsmedlen fördelas till	Fördelning för regleringsåret 1961/62	Fördelningsplan för regleringsåret 1962/63 preliminärt
		1 000 kr.	1 000 kr.
1	2	3	4
Brödsäd samt mjöl och gryn därav	Svensk spannmålshandel	—	3 000
Potatis	Sveriges stärkelseproducenters förening	1 424	1 500
Stärkelse och stärkelseprodukter	Sveriges stärkelseproducenters förening	1 374	2 300
Socker och sockerprodukter	Sockerregleringsfonden	13 619	16 800
Fettvaror	Sveriges oljevåxtintressenter	21 000	26 000
Mjolk- och mejeriprodukter	Svenska mejeriernas riksförening	7 798	9 000
Slaktvaror samt slaktdjur	Svensk kötthandel	23 585	27 400
Fjäderlök	Sveriges export- och importförening för ägg	300	400
Ägg m. m.	Sveriges export- och importförening för ägg	1 900	1 500
Ärter och böner	Sveriges export- och importförening för ägg	500	}
Fodermedel (samt malt)	Svensk kötthandel		
	Svenska mejeriernas riksförening	93 000	110 000

kostnader vid importkontroll av animala livsmedel. Till mjölkregleringen samt till potatisstärkelseregleringen och sockerregleringen har överförts sammanlagt 7 000 000 kr. såsom kompensation till jordbruket för en av jordbrukets indexkommitté påvisad missvisning i kostnadsindex. Nämnden har utgått från att även denna utgift skall få belasta de utöver normalramen influtna införselavgifterna.

Av det totala inkomstbeloppet om ca 190,4 milj. kr. har således tillhopa inemot 8,6 milj. kr. tagits i anspråk för annat ändamål än sedvanlig jordbruksregleringsverksamhet. Inom normalramen för jordbruksregleringen har sammanlagt 93 milj. kr. av de för regleringsåret 1961/62 influtna införselavgiftsmedlen, i enlighet med givna bestämmelser och efter en i samråd med förhandlingsdelegationen fastställd plan, fördelats mellan de olika regleringsorganisationerna på sätt som framgår av sammanställningen på s. 12. Av återstoden av totalbeloppet eller således (190,4 — 8,6 — 93 =) 88,8 milj. kr. hänför sig införselavgifterna för brödsäd, ca 29,8 milj. kr., till brödsädsimport, som kvantitativt helt uppvägs av export av brödsäd. För denna export har av regleringsmedel lämnats bidrag med högre belopp än som influtit i införselavgift vid importen. I den i mars 1959 utförda inkomstberäkning, som ligger till grund för 93-miljonersramen, ingår för fodermedelsavgifter ett belopp av 21,5 milj. kr. Utöver detta belopp har under regleringsåret 1961/62 i fodermedelsavgifter influtit ca 15,4 milj. kr. De nämnda intäktsbeloppen om 29,8 milj. och 15,4 milj. kr. har icke inneburit något nettotillskott för jordbruket, enär de motsvaras av utgiftsökningar av minst samma storlek för regleringsföreningarna eller för de enskilda jord-

Införelavgifter på jordbruksregleringens område under regleringsåren 1962/63 och 1963/64

(Tecknet · är utsatt i uppgiftskolumnerna för varugrupper, där inflytande avgiftsmedel beräknas inte uppgå till 10 000 kr.)

Avgiftsbelagda importvaror	Regleringsåret 1/9 1962—31/8 1963 (socker 1/5 1962—30/4 1963)			Regleringsåret 1/9 1963—31/8 1964 (socker 1/5 1963—30/4 1964)		
	Beräknad import ton	Antagen införelavgift kr. per 100 kg	Avgiftsmedel, som beräknas inflyta för importen (med avdrag för restitutioner) 1 000 kr.	Beräknad import ton	Antagen införelavgift kr. per 100 kg	Avgiftsmedel, som beräknas inflyta för importen (med avdrag för restitutioner) 1 000 kr.
1	2	3	4	5	6	7
Brödsäd samt mjöl och gryn därav:						
vete	200 000	23,40	46 800	50 000	24,90	12 450
råg	100 000	23,40	23 400	60 000	24,90	14 940
övriga slag
Ärtor och bönor (för människoföda) samt hampfrö:						
bönor	1 500	38	570	1 500	40,50	607
ärtor	4 000	11,50	460	2 000	12,30	246
hampfrö	500	38	190	500	40,50	202
Fodermedel (samt malt):						
korn, havre, sorghum (även i form av mjöl o. dyl.)	40 000	14	5 600	105 000	10	10 500
sockersnitsel	5 500	2	110	5 500	2	110
kli	35 000	6	2 100	40 000	6	2 400
majs	47 000	17,50	8 225	47 000	12	5 640
oljekraftfoder	240 000	6	14 400	220 000	6	13 200
malt	4 500	18,20	819	4 500	13	585
hömjöl	6 000	3	180	6 000	3	180
övriga (bl. a. melass) ..	25 000	4,20	1 050	15 000	4,20	630
Summa	—	—	32 484	—	—	33 245
Potatis:						
matpotatis (ej nyskördad, tullbelagd)	10 000	13,45	1 345	35 000	14,80	5 180
mjöl, gryn och flingor av potatis	90 000	.	.	65 000	.	.
mjöl, gryn och flingor av potatis	—	—	1 500	—	—	1 500
Stärkelse och stärkelseprodukter:						
vete-, ris- och potatisstärkelse	300	45,30	136	300	47,10	141
andra slag av stärkelse; maniok- och arrowrot samt diverse stärkelsehaltiga slag av mjöl, gryn och flingor	3 600	67,60	1 984	3 600	70,25	1 207,9
druv- och stärkelsesocker	250	86,10	165	250	89,50	174
dextrin, glättmedel m. m.	3 000	42	1 260	3 000	42	1 260
Summa	—	—	2 645	—	—	2 754

1	2	3	4	5	6	7
socker m. m.:						
råsocker	26 500	37,30	9 884	40 000	39,30	15 720
sockerraffinad (även sockerkulör)	35 000	43,30	15 155	30 000	45,30	13 590
sirap	100	39,30	39	100	41,30	41
sockerbeter
Summa	—	—	25 078	—	—	29 351
Fettråvaror och fettvaror	66 000	56,30	*34 500	67 000	58,50	*36 500
Mjolk- och mejeriprodukter:						
hårdost och dessertost...	8 000	107	8 560	8 000	113	9 040
mesost	70	35	25	70	37	26
smältost	350	.	.	350	.	.
tormjolk	150	184	276	150	195	293
övriga slag (mjolk, grädde, smör, glass m. m.)..	—	—	300	—	—	312
Summa	—	—	9 161	—	—	9 671
Slaktvaror (samt slaktdjur; ej fjäderfä):						
kalvkött (ostyckat)....	4 000	221	8 840	4 000	233	9 320
annat nötkött (ostyckat)	2 000	227	4 540	2 000	240	4 800
fläsk (ostyckat)	3 500	127	4 445	3 500	134	4 690
hästkött (ostyckat)....	3 000	188	5 640	3 000	198	5 940
färkkött (ostyckat)	600	264	1 584	600	278	1 668
charkuterivaror, organ, styckningsdetaljer (bl. a. salt hästkött) och konserver	10 027	—	24 169	10 027	—	25 552
övriga slag (levande djur m. m.)	—	—	150	—	—	158
Summa	—	—	49 368	—	—	52 128
Ägg och äggprodukter m. m.:						
fjäderfäkött	556	197	1 095	556	208	1 156
levande fjäderfä	—	—	1 716	—	—	1 800
ägg och övriga slag ..	—	—	—	—	—	—
Summa för samtliga avgifter	—	—	230 312	—	—	201 730
Ränteinkomster å hos jordbruksnämnden innesående införelavgiftsmedel	—	—	2 500	—	—	2 500
Summa	—	—	232 812	—	—	204 230

¹ För restitutioner har avdragits: för majsstärkelse och för maniok- och arrowrot m. m. 450 000 kr., för druv- och stärkelsesocker 150 000 kr. och för dextrin 800 000 kr.

² För regleringsbidrag och restitutioner i övrigt har avdragits 2 500 000 kr.

brukarna. Av avgiftsintäkterna har vidare ca 1,9 milj. kr. av införelavgifterna för socker och sockerprodukter avförts som avbetalning på sockerregleringens skuld till fettclearingkassan. Av odisponerade införelavgiftsmedel för regleringsåret 1961/62 återstår således att redovisa ett belopp av (88,8 — 29,8 — 15,4 — 1,9 =) 41,7 milj. kr. Nämnden avser att framdeles, efter samråd med förhandlingsdelegationen, återkomma med förslag till användning av nämnda belopp. (I detta sammanhang upplyser nämnden,

att det odisponerade beloppet av införselavgiftsmedlen för regleringsåret 1960/61 jämte den därå per den 1 januari 1963 upplupna räntan uppgår till i runt tal 22,5 milj. kr.)

Införselavgiftsmedlen för *regleringsåret 1962/63* tillgodoförs, inom ramen för av Kungl. Maj:t meddelade bemyndiganden, successivt de av riksdagen för regleringsåret fastställda ändamålen. Den preliminära fördelningsplanen för de under regleringsåret — inom en normalram på 110 milj. kr. — inflytande avgiftsmedlen, som jordbruksnämnden upprättat, framgår av tablån på s. 13. Såsom tillhörande normalramen har härvid av införselavgifterna för fodermedel endast medräknats det våren 1959 upptagna »normalbeloppet» på ca 21,5 milj. kr. och av införselavgifterna för importerad brödsäd m. m. har inte medtagits avgifterna för sådan import, som föranleds av att motsvarande kvantiteter inhemsk brödsäd till följd av kvalitativa brister — med bidrag av regleringsmedel ej understigande införselavgifterna — måste utföras till utlandet eller nyttiggöras för foderändamål inom landet. Avgifterna för fodermedel samt för ärter och bönor är avsett att fördelas efter samråd med jordbrukets förhandlingsdelegation.

De för *regleringsåret 1963/64* inflytande införselavgiftsmedlen berörs dels av en skrivelse till nämnden från veterinärstyrelsen med begäran att medel av inflytande införselavgifter måtte för budgetåret 1963/64 anvisas för att täcka styrelsens kostnader vid importkontroll av animala livsmedel (högst 30 000 kr.) och för att täcka de statliga kostnaderna vid pastöriseringskontrollen (högst 100 000 kr.), dels av en till nämnden från organisationen Svensk matpotatiskontroll (SMAK) inkommen framställning om bidrag på sammanlagt 110 000 kr. till en av organisationen ledd upplysningsverksamhet rörande matpotatis. Jordbruksnämnden har för sin del ansett sig inte böra tillstyrka, att importavgiftsmedel i fortsättningen tas i anspråk för de av veterinärstyrelsen angivna ändamålen. Den begärda ökningen av bidraget till SMAK:s upplysningsverksamhet föranleder däremot inte någon erinran från nämndens sida. Ökningen skulle innebära att, utöver nu utgående bidrag av införselavgiftsmedel, ett ytterligare bidragsbelopp på 60 000 kr. komme att utgå till upplysningsverksamheten i fråga. I övrigt bör, såvitt nämnden nu kan bedöma, de för regleringsåret 1963/64 inflytande införselavgiftsmedlen få användas på samma sätt som motsvarande avgiftsmedel för innevarande regleringsår.

Jordbrukets förhandlingsdelegation har, upplyser nämnden, begärt att normalramen för regleringsåret 1963/64 skall höjas. Nämnden har emellertid föreslagit att normalramen för regleringsåret 1963/64 preliminärt beräknas till samma belopp som för innevarande år.

I anslutning till vad härutinnan har medgivits för innevarande regleringsår vill jordbruksnämnden i detta sammanhang hemställa om bemyndigande att för regleringsåret 1963/64 medge vederbörande regleringsföreningar att av införselavgiftsmedel och andra regleringsmedel använda sammanlagt 1 000 000 kr. för upplysningsverksamhet inom föreningarnas intresseområden.

Beträffande användningen av sådana avgiftsmedel, som under regleringsåret 1963/64 inflyter genom upptagande av interna regleringsavgifter inom jordbruket (förmalningsavgifter, oljekraftfoderavgifter, tillverkningsavgifter för vissa produkter av potatis, m. m., utjämningsavgifter för mjölk och mejeriprodukter, mjölkavgifter samt slaktdjursavgifter) och av motsvarande kompensationsavgifter, föreligger enligt jordbruksnämndens mening inte an-

ledning att i fråga om användningen av motsvarande under regleringsåret 1963/64 inflytande avgiftsmedel f. n. föreslå någon ändring i förhållande till vad som nu gäller. Nämnden hemställer sålunda, att de bemyndiganden, som nämnden erhållit för hithörande avgiftsmedel under innevarande regleringsår, måtte utan ändring förnyas för avgiftsmedlen under nästkommande regleringsår.

Förslag i fråga om gränsskyddet m. m. för vissa varuslag

Genom beslut av 1962 års riksdag har fr. o. m. den 1 juli 1962 till jordbruksregleringen överförts produkter av till tulltaxenr. 11.05 hänförligt mjöl av potatis (ur tulltaxenr. 19.02) ävensom potatisprodukter, hänförliga till tulltaxenr. 20.02. Beslutet innefattar bemyndigande för jordbruksnämnden att för importvara av hithörande slag utta en importavgift, som beräknas efter varans sammansättning.

I fråga om *mjöl, gryn och flingor, framställda direkt av potatis* (stat. nr. 11.05.001, 009) har enligt beslut av 1956 års riksdag fastställts en direkt i kronor per deciton (f. n. 93 kr. 15 öre per deciton) uttryckt särskild införelavgift. Då de till stat.nr. 11.05.001 och 009 hörande potatisprodukterna till innehåll och användningssätt inte torde väsentligt avvika från de i 1962 års riksdagsbeslut innefattade varuslagen, finner nämnden övervägande skäl tala för att även avgiftsbeläggningen av dessa potatisprodukter skall få anpassas efter åtgången och avgiftsbeläggningen av använda jordbruksråvaror.

Jordbruksnämnden föreslår, att *torkade sockerbetor* — stat.nr. 12.04.109 — fr. o. m. den 1 juli 1963 överförs till jordbruksregleringen samt att nämnden för varuslaget i fråga — liksom för övriga fodervaror — skall få utta rörlig importavgift. Som motiv härför anför nämnden bl. a. följande.

I sitt förslag angående sockerregleringen under treårsperioden 1956—1959 begärde nämnden en överföring till jordbruksregleringen endast av sådana varor som var av intresse ur sockerregleringssynpunkt. Trots den höga sockerhalten i torkade sockerbetor är det inte ekonomiskt lönande att därur extrahera sockret. Att nämnden inte heller i samband med sitt år 1956 avgivna förslag rörande jordbruksregleringen i övrigt begärde att torkade sockerbetor skulle tillhöra jordbruksregleringen, synes ha berott på att någon import av dylik vara då inte ansågs aktuell. Alltsedan det nuvarande systemet för jordbruksregleringen infördes år 1956 och fram till hösten 1962 har någon import till landet inte heller förekommit av torkade sockerbetor. Under de senaste månaderna har däremot, enligt vad nämnden erfarit, till landet inkommit eller för införsel inköpts ej obetydliga partier torkade sockerbetor (sammanlagt minst 6 000 ton).

De torkade sockerbetorna uppges ha en garanterad sockerhalt av 60 procent, vilket ungefärligen torde motsvara en normal sockerhalt hos färska sockerbetor (ca 16 procent). På grund av den höga sockerhalten har varan ett högre fodervärde än torkad betmassa och melasserad betmassa. Näm-

den finner det principiellt otillfredsställande, att torkade sockerbetar kan införas utan införselavgift, under det att såväl den obearbetade råvaran som den i foderhänseende mindre värdefulla restprodukten är avgiftsbelagd.

Den inhemska tillverkningen av smaksättningsämnet beredd senap, s. k. bordssenap, har hittills, trots avsaknaden av importskydd för obearbetat *senapsfrö*, kunnat baseras helt på frö från den inhemska *senapsfröodlingen*. Åtgången av *senapsfrö* för detta ändamål uppskattas till inemot 2 000 ton per år, motsvarande ca 15 procent av den nuvarande odlingen inom landet av *senapsfrö*.

Enligt vad hos jordbruksnämnden nu anmälts, har emellertid avsättningen av inhemskt *senapsfrö* till de svenska *senapsfabrikerna* under den senaste tiden börjat hotas av utbud av utländskt *senapsfrö* till priser som väsentligt understiger priserna på frövara av inhemsk odling. Jordbruksnämnden har också, med hänsyn till de upplysta förhållandena, för egen del funnit skäligen, att den del av den svenska *senapsfröodlingen*, som inriktar sig på avsättning till *senapsfabrikerna*, skall få åtnjuta samma importskydd som produktionen av *senapsfrö* för oljeutvinning. Nämnden vill i överensstämmelse härmed förorda en sådan omläggning av avgiftsbeläggningen på detta område, att en mot införselavgiften för *senapsolja* svarande avgift skall få uttas redan vid importen av det obearbetade *senapsfröet*. Med utgångspunkt från att *senapsfrö* i genomsnitt håller ca 30 procent olja skulle, vid nuvarande införselavgift på *senapsolja*, 67,4 öre per kg, detta innebära, att frövaran belades med en införselavgift av i runt tal 20 öre per kg.

Nämnden förutsätter, att i den mån importerat *senapsfrö* inte används vid *senapsfabrikationen* utan utnyttjas som råvara för oljeframställning, en efterreglering av införselavgiften skall äga rum på sådant sätt att den framvunna oljan slutgiltigt kommer att avgiftsbelastas efter hittillsvarande grunder.

Som råvara för tillverkning av *maltextrakt* används av korn framställt malt. Råvaruåtgången för 100 kg *maltextrakt* uppges vara omkring 110 kg malt, motsvarande omkring 143 kg korn. Tullsatsen för *maltextrakt* — som icke omfattas av jordbruksregleringen — är vid import från länder utanför EFTA 15 procent ad valorem och vid import från länder inom EFTA f. n. 7,5 procent ad valorem. Den aktuella avgiftsbelastningen på råvaran för framställning av 100 kg *maltextrakt* är omkring 20 kr., medan tullskyddet för *maltextrakt* vid import från EFTA-länderna med de f. n. gällande priserna är ca 10 kr. 88 öre. Det kan förmodas att en ytterligare avtrappning av tullsatserna inom EFTA med 10 procent av eljest gällande tullsatser kan komma att genomföras redan den 1 juli 1963.

F. n. tillverkas *maltextrakt* vid endast ett företag i riket. Detta har en årsproduktion på inemot 200 ton, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av det svenska totalbehovet. Resterande behov täcks genom import, vilken praktiskt taget uteslutande sker från Danmark, d. v. s. från EFTA-anslutet land. Den kvarstående tillverkaren har hemställt om införande av ett utjäm-

ningsförfarande, innebärande kompensation för tullavtrappningen ävensom för eventuell råvarufördyring till följd av höjda införselavgifter. Såsom en följd av det föreliggande negativa gränsskyddet för maltextrakt har företaget i fråga förklarat, att det måste allvarligt överväga att upphöra med sin tillverkning, såvida icke prisutjämning genomförs.

Jordbruksnämnden anför, att den föreliggande frågan inte är av någon väsentlig betydelse för det svenska jordbruket; även vid tillverkning inom landet av hela årsbehovet av maltextrakt skulle inte åtgå mera än omkring 850 ton korn. För den berörda industrin är emellertid frågan av större vikt. Nämnden anser det därför ur rättvisesynpunkt rimligt att ett prisutjämningsförfarande införs vid tillverkning av maltextrakt. Kostnaderna härför torde, enligt av nämnden gjorda beräkningar, inte överstiga 50 000 kr. per år.

Kvalitetsbestämmelser vid inlösen av brödsäd

Jordbruksnämnden erinrar inledningsvis om tidigare redogörelser (senast redovisade i prop. 1962: 95) för vissa beslutade eller pågående undersökningar angående omläggning av kvalitetsbestämmelserna vid inlösen av brödsäd såvitt gäller bestämmningar av groningsskador. Sedan ytterligare undersökningar i ämnet gjorts anför nämnden bl. a. följande.

Föreningen Svensk spannmålshandel har med skrivelse till jordbruksnämnden den 29 januari 1963 överlämnat en redogörelse för de utredningar i ämnet under innevarande regleringsår, som verkställt av den av föreningens utsedda kvalitetskommittén i samarbete med bl. a. Sveriges utsädesförnings cereallaboratorium. Av utredningen framgår följande.

Falltalsmetoden som sådan har redan prövats i tillräcklig omfattning för att kunna antas som officiell analysmetod för att fastställa det diastatiska tillståndet hos vete och råg. På grund av de onormala skördeförhållandena under de tre senaste åren har det emellertid inte varit möjligt att erhålla ett tillräckligt undersökningsmaterial för att uppgöra prisregleringsskalor grundade på brödsädens »falltal». Skördeförhållandena under fjolåret omöjliggjorde vidare en praktisk prövning av metoden vid mottagning av brödsäd från odlare i den omfattning, som hade planerats. Oavsett utfallet av 1963 års skörd anser man sig däremot genom denna skörd kunna komplettera undersökningsmaterialet i sådan omfattning att ett härpå grundat förslag till kvalitetsfordringar och prisregleringsskalor i fråga om brödsädens mälningsgrad, uttryckt i falltal, skall kunna utarbetas. Förslaget förutsätts då kunna framläggas i så god tid före bärgningen av 1964 års skörd, att det nya systemet skall kunna tillämpas på sistnämnda skörd.

Föreningen förutsätter att man redan nu fattar beslut om att mälningsgraden i fråga om 1964 års skörd skall fastställas på grundval av brödsädens diastatiska tillstånd, uttryckt i »falltal». Härigenom skulle spannmålshandlare och kvarnar erhålla kännedom om tidpunkten för omläggningen i så god tid att man får möjlighet att anskaffa behövlig apparatur och på de större mottagningsställena inrätta lämpliga laboratorier.

Beträffande de ekonomiska konsekvenserna för jordbruket av en övergång till det nya systemet understryker föreningen starkt, att införandet av

den nya metoden inte får för jordbruket innebära en minskad inkomst av brödsädsodlingen. Detta bör enligt föreningen beaktas vid utformningen av såväl avräkningsskalorna som av det stödsystem för spannmålsodlingen som de ändrade beräkningsgrunderna kan föranleda.

Jordbruksnämnden konstaterar sammanfattningsvis att goda förutsättningar, åtminstone i rent tekniskt avseende, föreligger för att falltalsmetoden skall kunna införas för bedömningen av 1964 års skörd. Nämnden finner det också synnerligen angeläget att så sker. Nämnden anför att det inte torde vara möjligt att på nuvarande stadium, innan detaljerade, på bestämmningar enligt falltalsmetoden grundade kvalitetsbestämmelser och prisregleringsskalor utformats, göra något uttalande angående de ekonomiska konsekvenserna för jordbruket av det ändrade bedömningssystemet. Vilka åtgärder, som eventuellt kan erfordras i det nya läget, kan därför inte nu överblickas. Med hänsyn härtill synes ett slutligt ställningstagande i frågan, enligt nämndens mening, inte lämpligen böra ske förrän dylika kvalitetsbestämmelser och prisregleringsskalor hunnit utarbetas.

Nämnden har beslutat föreslå lantbruksstyrelsen att komplettera sin kunngörelse angående bestämmelser för vissa undersökningar av kvarnspannmål med motsvarande tekniska bestämmelser rörande undersökning enligt falltalsmetoden. Nämnden utgår från att föreningen Svensk spannmålshandel, efter samråd med representanter för kvarnindustrin, spannmålshandeln och brödsädsodlarna, i anslutning till de nya tekniska reglerna kommer att framlägga fullständigt förslag till erforderliga nya kvalitetsbestämmelser och prisregleringsskalor i så god tid, att ett slutligt avgörande i förevarande ämne, däribland frågan om eventuell kompensation till jordbruket, skall, efter förnyad framställning från jordbruksnämnden kunna träffas senast vid 1964 års vårriksdag.

Slaktdjursavgiften för storboskap

Den inhemska produktionen av nötkött har under 1962 väsentligt överstigit konsumtionsbehovet. Trots att ca 8 500 ton fryst nötkött kunnat exporteras under sommaren och hösten 1962, uppgår det med regleringsmedel understödda nötköttslagret i mitten av mars till ca 6 200 ton.

Avvecklingen av detta lager, vilken beräknas ske dels genom försäljning på hemmamarknaden, dels genom export, torde komma att ställa stora anspråk på regleringsmedel. Jordbruksnämnden har, liksom jordbrukets förhandlingsdelegation och Sveriges slakteriförbund, ansett det riktigt att de kostnader som i detta sammanhang drabbar föreningen Svensk kötthandel i största möjliga utsträckning utslås på nötköttsproducenterna. I detta syfte har nämnden etappvis höjt slaktdjursavgiften för storboskap, varigenom avgiften i södra Sverige för den tyngsta djurgruppen nått upp till 30 kr. per djur, vilket är det högsta belopp jordbruksnämnden äger fastställa.

Med anledning härav och under hänvisning till den troliga utvecklingen av nötköttsproduktionen hemställer nämnden om sådan ändring av förord-

ningen om slaktdjursavgift m. m., att avgiften, räknat för hel kropp, högst må utgöra 40 kr. vid slakt av nötkreatur, som efter nedslaktning väger minst 150 kg, och vid utförsel av sådant levande nötkreatur, som väger minst 300 kg.

Utjämningsavgiften för mjölk och mjölkprodukter

Enligt förordningen den 10 juli 1947 (nr 378) om vissa avgifter på mjölk, grädde och ost må utjämningsavgifter upptas med högst vissa i förordningen angivna belopp. Uppbörderna av utjämningsavgifterna omhänderhas under jordbruksnämndens kontroll av Svenska mejeriernas riksförening. Avgiftsmedlen och deras avkastning skall återgå till mejerierna i form av utjämningsbidrag för mjölk eller mejeriprodukter.

I skrivelse till nämnden har Svenska mejeriernas riksförening hemställt om höjning av vissa av de i förordningen angivna högsta beloppen enligt följande sammanställning.

Varuslag	Nu gällande högsta avgiftsbelopp (öre)	Nuvarande avgift (öre)	Av SMR begärd högsta avgift (öre)
Ost med lägre fetthalt i torrsubstansen än 45 %	<i>per kg</i> 125	<i>per kg</i> 124	<i>per kg</i> 150
Mjölk med fetthalt ej överstigande 1,5 % (skum- och kärnmjölk)	12 {konsumtions 12} {annan 9}		20
	<i>per 100 g av mjölkfett i varan</i>	<i>per 100 g av mjölkfett i varan</i>	<i>per 100 g av mjölkfett i varan</i>
Vissa andra varor (däribland vanlig konsumtionsmjölk och grädde)	80	.	120
Inom ramen härav:	<i>per kg</i>	<i>per kg</i>	<i>per kg</i>
a) för 3 %-ig mjölk	24	24	36
b) för 12 %-ig grädde	96	95	144

I sin framställning har riksföreningen hänvisat till att för de angivna varuslagen de högsta avgiftsbeloppen redan har uppnåtts eller i det närmaste uppnåtts. För att systemet med utjämningsavgifter och utjämningsbidrag även i fortsättningen skall kunna på ett smidigt sätt fungera som regulator mellan intäkterna av olika grenar av mejerirörelsen, måste, framhåller föreningen, snarast ett tillräckligt utrymme medges för de avgiftshöjningar, som blir betingade av kommande prisförändringar för de hithörande varuslagen.

Jordbruksnämnden har ansett sig böra tillstyrka riksföreningens framställning.

Jordbruksnämndens skrivelse den 20 mars 1963

I sin skrivelse angående stödet åt fodersädsmarknaden anför jordbruksnämnden att de bemyndiganden som riksdagen hittills lämnat innebär dels rätt för nämnden att stödja exporten av fodersäd dels rätt för Kungl. Maj:t att, på framställning av nämnden efter samråd med jordbrukets förhandlingsdelegation, besluta om stödköp av fodersäd. Stödköpsförfarandet synes emellertid endast medge en upplagring för avsättning senare under samma regleringsår. Till följd av jordbruksregleringarna inom den europeiska gemensamma marknaden (EEC) kan avsättningsmöjligheterna utomlands för fodersäd komma att avsevärt försämrats. En längre upplagring inom landet kan därför bli erforderlig. Jordbruksnämnden anför vidare att man kan förvänta en relativt omfattande fodersädsodling innevarande år, eftersom den under hösten 1962 besådda arealen blev osedvanligt liten.

Jordbruksnämnden hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka bemyndigande att — i sådana lägen då överskott av fodersäd föreligger, men då export av överskottet till rimliga priser inte är möjlig — besluta att stödköpen av fodersäd må omfatta även inköp för lagring till ett nästkommande regleringsår. För ett sådant beslut torde, framhåller nämnden, få förutsättas att framställning härom görs av nämnden även om att kostnaderna täcks av införselavgifter för fodermedel eller interna avgifter inom jordbruksregleringen.

Departementschefen

Inledningsvis har jag lämnat en redogörelse för den överenskommelsen den 27 mars 1963, som — med förbehåll för riksdagens godkännande i tillämpliga delar — ingåtts mellan regeringen och representanter för Riksförbundet Landsbygdens folk och Sveriges lantbruksförbund. Vid de överläggningar som föregått överenskommelsen har rätt enighet om att det av riksdagen år 1959 fattade beslutet rörande jordbruksprisregleringen under sexårsperioden 1959/60—1964/65 skall stå fast såsom ett betydelsefullt medel för att fullfölja tidigare av statsmakterna fastlagda riktlinjer för jordbrukspolitiken på längre sikt. Emellertid har 1959 års avtal inte helt kunnat infria de förväntningar man ställt på detsamma, något som även framgått av redogörelser som statens jordbruksnämnd lämnat i december 1962 och januari 1963. Förhållandet har också åberopats av de båda jordbruksorganisationerna, vilka hos regeringen i december 1962 hemställt om förhandlingar rörande åtgärder för att förverkliga den jordbrukspolitiska målsättningen.

I den nu träffade överenskommelsen har sålunda konstaterats, att vissa vid sexårsavtalets ingående uppställda förutsättningar, bland annat om då gällande inkomstförhållanden och beräkningar av den kommande löneut-

vecklingen, under den förflutna delen av avtalsperioden inte helt uppfyllts. Vidare har vissa brister i det till regleringen knutna indexsystemet kunnat konstateras. Detta motiverar att vissa kompensationsåtgärder vidtas. De förändrade förutsättningarna för jordbruksexporten torde också, i enlighet med 1959 års riksdagsbeslut, föranleda att jordbruket bör tillföras vissa medel. Utvecklingen har också visat att det är nödvändigt att ytterligare aktivera den rationaliseringsverksamhet, som pågår inom näringen.

Innan jag närmare kommenterar överenskommelsens huvudpunkter vill jag framhålla, att jag anser det synnerligen värdefullt att en uppgörelse kunnat nås. Härigenom har skapats förutsättningar för att den återstående tiden av den nuvarande avtalsperioden ostört skall kunna ägnas åt att finna en samlande lösning av jordbrukets framtidsproblem.

Överenskommelsens inledande punkter berör tillämpningen av en av de spärregler som ingår i sexårsavtalet, den s. k. *treprocentregeln*. Avsikten med denna regel, vars närmare utformning framgår av propositionen 1959; 147, är att jordbruket skall erhålla ett visst skydd om priserna på världsmarknaden visar en påtagligt sjunkande tendens eller kostnaderna för produktionen väsentligt höjs. Genom treprocentregeln skall även konsumenterna erhålla ett liknande skydd om världsmarknadspriserna stiger väsentligt eller kostnaderna i jordbruket påtagligt sänks.

De avtalsmässiga villkoren för en regelutlösning i mars 1963 har uppfyllts. Världsmarknadsprisindex har sålunda för tremånadersperioden december 1962—februari 1963 överstigit kostnadsindex med i genomsnitt 8,3 enheter. Den erforderliga beräkningsmässiga sänkningen av producentprisindex uppgår därför till 4,15 procent, motsvarande en total inkomstsänkning för jordbruket med inte fullt 224 miljoner kr. räknat per år. För att uppnå detta resultat krävs att importavgifterna sänks med genomsnittligt cirka 12 procent.

Till följd av vissa inadvartenser i världsmarknadsprisindex har jordbruket vid tidigare regelutlösningar tillförts för små beräkningsmässiga belopp. Enligt av statens jordbruksnämnd, i samråd med jordbrukets förhandlingsdelegation, gjorda beräkningar uppgår den för närvarande kvarstående retroaktiva kompensationen i anledning av vad som sålunda förekommit till 35 miljoner kr. Jordbruksnämnden har nyligen beslutat, att detta belopp skall tillföras jordbruket genom att treprocentregelns utlösning uppskjuts till den 15 maj 1963.

För att möjliggöra en höjning av det svenska jordbrukets inkomstnivå har i den med jordbruksorganisationerna träffade uppgörelsen överenskommit att regelutlösningen den 15 maj 1963 skall begränsas till hälften av vad den borde vara enligt gällande system. Härigenom kommer jordbruket att tillföras cirka 112 miljoner kr. per tolv månadersperiod intill den 1 september 1965. För att trygga denna effekt krävs en viss höjning av de nuvarande prisgränserna. Denna ändring bör göras enligt sexårsavtalets regler.

Då den nu aktuella regelutlösningen till stor del framkallats av prisstegringar på smör och socker har i överenskommelsen, i enlighet med gäl-

lande regler, förutsatts att av sänkningen av införselavgifterna ett större belopp skall läggas på dessa varor än vad som motsvarar en lika fördelning på samtliga jordbruksprodukter.

Beträffande smör har förutsatts en sänkning av införselavgiften med 48 öre per kilogram, vilket innebär att avgiften sänks med 29 öre utöver vad som skulle följa, därest treprocentregeln skulle utlösas i sin helhet. Denna extra sänkning om 29 öre skall kombineras med en nedjustering av nu gällande prisgräns till 523 öre per kilogram. De sålunda överenskomna åtgärderna beträffande smör innebär inte en motsvarande sänkning av smörpriset, eftersom detta redan nu ligger lägre än vad sexårsavtalets regler i och för sig möjliggör. Nedjusteringen av införselavgifterna och prisgränserna för smör innebär sålunda en anpassning till rådande markadsförhållanden. På grund av normala säsongmässiga prissvängningar torde senare i vår genomföras en prissänkning för konsumenterna. Även om således den avtalade avgiftssänkningen inte omedelbart kommer konsumenterna till del, innebär å andra sidan sänkningen av den nedre prisgränsen på smör att, vid ett eventuellt prisfall på världsmarknaden, ökat utrymme ges för en prissänkning på smör utan att man kommer i konflikt med sexårsavtalets spärregler.

För socker har i överenskommelsen förutsatts en sänkning av införselavgiften med 2,74 öre per kilogram, vilket motsvarar full utlösning av treprocentregeln. På grund av den för närvarande exceptionellt höga prisnoteringen på världsmarknaden, till följd varav sockerpriset i Sverige legat vid den övre prisgränsen, kan avgiftsjusteringen inte få någon omedelbar verkan för konsumenterna.

Beträffande smör och socker motsvarar sänkningen av importavgifterna ett beräkningsmässigt belopp per år av cirka 40 respektive 6,5 miljoner kr. Det därefter återstående beloppet, cirka 65,5 miljoner kr., har förutsatts medföra en sänkning av införselavgifterna på övriga produkter i enlighet med sexårsavtalets huvudregel, d. v. s. en för dessa varor lika stor procentuell förändring av avgifterna.

För att de i överenskommelsen sålunda förordade åtgärderna skall kunna genomföras erfordras riksdagens godkännande och ett bemyndigande för Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, statens jordbruksnämnd att vidta erforderliga regleringsåtgärder.

Vad gäller användningen av införselavgiftsmedel för egentlig, fortlöpande prisregleringsverksamhet på jordbrukets område har riksdagen årligen efter förslag av Kungl. Maj:t fastställt den *totalram*, inom vilken nämnda medel skall få disponeras för angivna ändamål. För regleringsåret 1962/63 har 1962 års riksdag fastställt totalramen till 110 miljoner kr.

Enligt den nu träffade överenskommelsen har totalramen för införselavgiftsmedel till den egentliga, fortlöpande prisregleringsverksamheten förutsatts öka med 40 miljoner kr. till 150 miljoner kr. innevarande regleringsår. För vart och ett av de närmaste två regleringsåren, d. v. s. 1963/64 och 1964/65, förutses en totalram om 160 miljoner kr. årligen. En förutsättning

härför är givetvis att införselavgiftsmedel finns tillgängliga. Det ytterligare medelstillskott till jordbrukets olika regleringskassor, som dessa vidgade ramar medför, är avsett att bereda möjligheter till ytterligare prisstödjande åtgärder. Därjämte är medlen avsedda att täcka kostnader för rabatter, lagring och kvalitetsfrämjande åtgärder.

Beloppet för regleringsåret 1962/63 skall dessutom enligt överenskommelsen användas för att täcka de förluster som uppkommit till följd av ändrade marknadsförhållanden. För vart och ett av de följande två regleringsåren skall eventuella sådana förlustbelopp fastställas så snart detta kan ske och medel för att täcka dem tas ur disponibla införselavgiftsmedel utanför totalramen.

Vad nu föreslagits beträffande utökningen av totalramarna torde böra prövas av riksdagen. Fördelningen av tillskottet av införselavgiftsmedel för innevarande regleringsår synes böra göras av statens jordbruksnämnd. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att till riksdagen framlägga förslag i anledning av de förluster som under regleringsåren 1963/64 och 1964/65 kan uppkomma till följd av ändrade marknadsförhållanden.

Beträffande de åtaganden rörande jordbruket som Sverige kan komma att godta gentemot EFTA förutsätter jag i enlighet med överenskommelsen att kostnaden härför, liksom hittills, kommer att bestridas av inflytande fettregleringsavgifter.

Enligt överenskommelsen skall statens andel av det belopp som skall tillföras *skördeskadefonden* från och med budgetåret 1963/64 höjas till 50 procent, vilket medför en årlig anslagsökning med 5 miljoner kr. För att bestrida denna andel för budgetåret 1963/64 bör sålunda anvisas 15 miljoner kr. Därvid förutsätts att jordbrukarna av egna medel tillskjuter minst samma belopp. Med hänsyn härtill bör Kungl. Maj:t med ändring av förslaget i årets statsverksproposition (bil. 11, p. 33) hemställa att till kostnader i samband med permanent skördeskadeskydd under budgetåret 1963/64 anvisas ett reservationsanslag av 18 640 000 kr.

Avslutningsvis har i den nu föreliggande överenskommelsen uttalats, att anslagen och kreditgarantiramarna för yttre och inre rationalisering ökas i syfte att ytterligare främja jordbrukets rationalisering och därigenom möjliggöra en inkomstförbättring för jordbruket på sikt. Ökningen förutsätts ske med ett belopp, som tillsammans med höjd medelsanvisning till jordfonden innebär en förstärkning av verksamheten med 40 miljoner kr. för nästa budgetår utöver vad som föreslagits i årets statsverksproposition. Därutöver kommer redan för innevarande budgetår vissa garantiramar att utökas med sammanlagt 12 miljoner kr. Jag avser att senare denna dag föreslå Kungl. Maj:t att framlägga förslag härom i proposition angående vissa frågor rörande jordbrukets och trädgårdsnäringens rationalisering, m. m.

Jag vill i detta sammanhang särskilt uttrycka min tillfredsställelse över att jordbrukets organisationer i överenskommelsen så klart uttryckt sin vil-

ja att genom upplysning och rådgivning kraftigt stödja rationaliseringsverksamheten.

En sammanfattning av de ekonomiska konsekvenserna av den träffade överenskommelsen för jordbrukets del under tiden från och med den 15 maj 1963 intill den 1 september 1965, då det nuvarande sexårsavtalet utlöper, visar följande. Treprocentregelns utlösning innebär en inkomstminskning för jordbruket om 224 miljoner kr. Genom halvering av beloppet tillförs jordbruket ett beräkningsmässigt belopp av cirka 112 miljoner kr. årligen, d. v. s. för den nyssnämnda perioden om 27 1/2 månader sammanlagt drygt 250 miljoner kr. Ökningen av totalramarna för innevarande och följande två regleringsår tillför jordbruket (40 + 50 + 50 =) 140 miljoner kr. och tillskottet till skördeskadefonden under nästkommande två budgetår (5 + 5 =) 10 miljoner kr. Sammanlagt tillförs alltså jordbruket genom överenskommelsen, därest den vinner riksdagens bifall, (250 + 140 + 10 =) 400 miljoner kr. eller något däröver intill avtalstidens utgång den 1 september 1965. Därtill bör sedan läggas värdet av de rationaliseringsfrämjande åtgärderna.

Den i överenskommelsen nämnda undersökningen om möjligheterna att institutionellt förbättra jordbrukets kreditmöjligheter kommer att ske genom chefens för finansdepartementet försorg.

Enligt beslut av 1962 års riksdag utgår från och med den 1 juli 1962 prisutjämnning till kärnbindemedelsindustrin för sådant vete eller veteeftermjöl som åtgår vid produktionen. Sedan det kommit till jordbruksnämndens kännedom att ett av de större företagen i branschen i sin fabrikation uteslutande använder förmalningsprodukter av annan spannmål än vete, har nämnden hemställt att den ifrågavarande prisutjämnningen utsträcks att omfatta jämväl förmalningsprodukter av råg, korn och havre. Mot jordbruksnämndens förslag har jag intet att erinra. Prisutjämnningen för de nyssnämnda varuslagen bör tillämpas retroaktivt från och med den 1 juli 1962.

År 1961 fastställde riksdagen på förslag av Kungl. Maj:t riktlinjer för stödet åt spanadslinodlingen med avseende på 1961—1964 års skördar. En av jordbruksnämnden under hösten 1962 verkställd översyn av det nu gällande stödet har enligt nämndens mening givit vid handen att 1961 års riksdagsbeslut bör i oförändrat skick tillämpas även under återstående del av den fastställda regleringsperioden. Jag ansluter mig till denna uppfattning. Beträffande Hallands läns linodlareförenings lån ur hemslöjdslånefonden erinrar nämnden om att Kungl. Maj:t efter bemyndigande av riksdagen år 1959 medgivit uppskov med betalningen av räntor och amorteringar under tiden intill utgången av år 1963. Den totala låne- och ränteskulden uppgår per den 31 december 1962 till drygt 3,1 miljoner kr. Nämnden hemställer, att bemyndigandet utsträcks att avse ytterligare en tvåårsperiod, d. v. s. till och med den 31 december 1965. Statskontoret har i sitt

yttrande på denna punkt ifrågasatt om inte statens kapitalkostnader borde medtas som en utgiftspost i stödverksamheten, i varje fall i den mån dessa kostnader kan rymmas inom den ram som kan disponeras för stödet åt olje-linodlingen.

Ehuru den av jordbruksnämnden lämnade redogörelsen för Hallands läns linodlareförenings ekonomiska ställning synes utvisa ett stigande ekonomiskt utbyte av fiberberedningen, torde förutsättningar ännu inte föreligga för föreningen att göra återbetalningar av de från hemslöjdslånefonden erhållna lånen. Det av statskontoret ifrågasatta förfarandet synes i och för sig principiellt motiverat. Då jag har för avsikt att närmare överväga frågan om stödet åt spånadslinhanteringen på längre sikt, anser jag mig dock inte böra förorda några ändringar av det nuvarande regleringssystemet. Jag tillstyrker därför i likhet med jordbruksnämnden att linodlareföreningen beviljas uppskov med de under åren 1964 och 1965 till betalning förfallande amorteringarna på och räntorna för lån från hemslöjdslånefonden.

Jag vill i detta sammanhang tillägga, att statens jordbruksnämnd med skrivelse den 12 mars 1963 överlämnat en framställning från Hallands läns linodlareförening angående minskning av in-tecknings-säkerheten för erhållna lån ur hemslöjdslånefonden i samband med en eventuell försäljning av föreningens spånskivfabrik till Hallands läns skogsägareförening. Framställningen remissbehandlas för närvarande.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen har statens jordbruksnämnd inkommit med förslag i fråga om gränsskyddet m. m. för vissa varor. Beträffande mjöl, gryn och flingor, framställda direkt av potatis, främst *potatismospulver*, innebär nämndens förslag att införselavgiften, som för närvarande utgör visst belopp per deciton, i stället skall beräknas efter varans sammansättning. Härigenom skulle vinnas, att beräkningsmetoden gjordes likformig med vad som gäller för de potatisprodukter som genom beslut av 1962 års riksdag (prop. 1962: 95; JoU 10; rskr. 199) överfördes till jordbruksregleringen. Därest jordbruksnämndens förslag genomfördes, skulle resultatet bli att den nu gällande införselavgiften för varan höjdes med uppskattningsvis 30 procent. En sådan höjning, motiverad av regleringstekniska skäl, anser jag mig inte kunna biträda.

Torkade sockerbeter har hittills legat utanför jordbruksregleringen. Varan är tullfri. Någon import av torkade sockerbeter har inte förekommit under tidigare år. Med hänsyn till att visst importintresse numera föreligger, finner jag det berättigat att överföra denna vara, som är ett fodermedel, till jordbruksregleringen. Ett vägande skäl härför finner jag även vara det förhållandet att såväl den obearbetade råvaran, färska sockerbeter, som den i foderhänseende mindre värdefulla restprodukten, betmassa, är avgiftsbelagd. Införselavgiften bör fastställas enligt samma grunder som gäller för övriga fodervaror. Jordbruksnämnden bör därför från och med den 1 juli 1963 utta en rörlig avgift vid import av varuslaget i fråga. Vad nu förordats påkallar ändringar i bilagorna till förordningarna den 7 juni 1956 (nr 401—

402) angående reglering av införseln och utförseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m.

Jordbruksnämndens förslag att utta införselavgift på *senapsfrö*, avsett för tillverkning av bordssenap, kan jag inte för närvarande ansluta mig till. Enligt min uppfattning bör ytterligare erfarenheter avvaktas av importutvecklingen m. m. innan ett beslut fattas i enlighet med nämndens förslag. Inte heller finner jag skäl föreligga att biträda nämndens förslag om prisutjämning för *maltextrakt*.

Frågan om en omläggning av kvalitetsbestämmelserna vid inlösen av brödsäd har berörts i flera tidigare prisregleringspropositioner, senast i propositionen 1962: 95. I det föregående har jag även lämnat en tämligen utförlig redogörelse för de under det senaste året gjorda undersökningarna på området. Ehuru förutsättningar nu synes föreligga att införa den s. k. falltalsmetoden vid bedömningen av 1964 års skörd, finner jag, i likhet med jordbruksnämnden, att ett slutligt ställningstagande i frågan bör anstå till dess kvalitetsbestämmelser och prisregleringsskalor hunnit utarbetas.

Slaktdjursavgiften för storboskap uttas nu med 30 kr. per djur för den tyngsta djurgruppen i södra Sverige, vilket är det högsta belopp som sedan år 1959 må utgå enligt förordningen den 3 juni 1955 (nr 284) angående slaktdjursavgift m. m. Med hänsyn till det överskott på nötkött, som för närvarande föreligger, tillstyrker jag jordbruksnämndens förslag att från och med den 1 juli 1963 höja det nämnda maximibeloppet för storboskap med 10 kr. till 40 kr. per djur.

Utjämningsavgift för mjölk och mjölkprodukter upp- tas med vissa maximibelopp, som anges i förordningen den 10 juli 1947 (nr 378) om vissa avgifter å mjölk, grädde och ost. Då de högsta avgiftsbeloppen redan uppnåtts eller i det närmaste uppnåtts för de berörda varuslagen, har jordbruksnämnden, såsom i det föregående redovisats, föreslagit höjda maximibelopp från och med den 1 juli 1963. Mot nämndens förslag har jag intet att erinra.

Jordbruksnämndens framställning rörande bemyndigande för Kungl. Maj:t att på förslag av nämnden besluta om stödköp av fodersäd för lagring till efterföljande regleringsår finner jag mig kunna biträda. Jag anser emellertid att en dylik åtgärd bör tillgripas i undantagsfall då vägande ekonomiska skäl talar härför. En lagring av fodersäd för längre tid än vad hittillsvarande bemyndigande medger bör sålunda ske endast då det är uppenbart, att export av fodersäd i en överskottssituation med en efterföljande import, då behov därav föreligger, kan beräknas bli kostsammare än lagring från ett regleringsår till ett annat.

I fråga om storleken och användningen av införselavgiftsmedel på jordbrukets område har i det föregående lämnats en

redogörelse för vissa av jordbruksnämnden gjorda beräkningar och förslag. I likhet med nämnden vill jag framhålla osäkerheten i beräkningarna för regleringsåren 1962/63 och 1963/64 till följd av bland annat spärreglernas verkningar och svårigheterna att förutse importutvecklingen.

Summan av de införselavgiftsmedel, som belöper på import under *regleringsåret 1961/62*, uppgår enligt jordbruksnämndens redogörelse till omkring 190,4 miljoner kr. Av detta belopp har enligt riksdagens beslut — förutom 93 miljoner kr. till prisregleringen inom de olika regleringsföreningarnas områden — tagits i anspråk tillhoppa inemot 8,6 miljoner kr. för andra ändamål än egentlig prisregleringsverksamhet på jordbruksområdet. Av där- efter återstående belopp, cirka 88,8 miljoner kr., hänför sig omkring 29,8 miljoner kr. till införselavgifter för brödsäd, som importerats såsom ersättning för en ur handelspolitisk synpunkt angelägen och med prisregleringsmedel stödd export av brödsäd. Beloppet synes böra överföras till förening- en Svensk spannmålshandel för att täcka de vid ifrågavarande export läm- nade bidragen. Vidare hänför sig av det återstående beloppet cirka 15,4 mil- joner kr. till införselavgifter för fodermedel utöver den för fodermedels- avgifter angivna normalramen. Sådan ökad avgiftsbeläggning har enligt vad som anfördes vid 1959 års riksdag inte inneburit något inkomstillskott till jordbruket, eftersom jordbrukarna själva fått bära den därav föranled- da prishöjningen. De överskjutande införselavgifterna för fodermedel bör därför, i den mån de inte erfordras för stödköp av fodersäd, av jordbruks- nämnden fördelas i enlighet med de regler, som gäller för fördelning av fodermedelsavgifter. Från det återstående beloppet för införselavgifterna för regleringsåret 1961/62 bör också, såsom nämnden föreslagit, avföras ett belopp om cirka 1,9 miljoner kr. såsom avbetalning på sockerregleringens skuld till fetteclearingkassan.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat återstår av det totala beloppet för införselavgifter under regleringsåret 1961/62 odisponerat ett belopp av cir- ka 41,7 miljoner kr. Det återstående beloppet av införselavgiftsmedlen för regleringsåret 1960/61 jämte den därå per den 1 januari 1963 upplupna rän- tan uppgår till i runt tal 22,5 miljoner kr. Frågan om dispositionen av dessa överskott torde få prövas i ett senare sammanhang.

Enligt den av jordbruksnämnden verkställda reviderade beräkningen re- dovisas, jämfört med de uppskattningar, som gjordes av nämnden i januari 1962, en inte oväsentlig ökning för de under *regleringsåret 1962/63* infly- tande införselavgifterna eller med cirka 80 miljoner kr. till omkring 230,3 miljoner kr. För dessa medel har jordbruksnämnden såsom framgått av det föregående — inom en totalram av 110 miljoner kr. — upprättat en preli- minär fördelningsplan. Såsom tillhörande normalramen har därvid av in- förselavgifterna för fodermedel endast medräknats cirka 21,5 miljoner kr. och av införselavgifterna för importerad brödsäd m. m. har inte medtagits avgifterna för sådan import, som föranletts av att motsvarande kvantiteter inhemsk brödsäd måste utföras till utlandet eller nyttiggöras för foderän-

damål inom landet. I enlighet med den förut behandlade överenskommelsen skall totalramen för regleringsåret 1962/63 utökas till 150 miljoner kr. Jordbruksnämnden bör med anledning härav uppgöra ny fördelningsplan.

I detta sammanhang vill jag erinra om att av de medel, som under regleringsåret 1962/63 inflyter utöver totalramen, skall enligt riksdagens beslut högst 1 000 000 kr. ställas till förfogande för Sveriges potatisodlares riksförbund för effektivisering av matpotatisodlingen m. m., 50 000 kr. utgå till SMAK för upplysning på matpotatisområdet, 30 000 kr. ställas till veterinärstyrelsens förfogande för att täcka styrelsens kostnader vid importkontroll av animala livsmedel och högst 100 000 kr. för att täcka veterinärstyrelsens utgifter för pastöriseringskontrollen samt 50 000 kr. till Sveriges utsädesförening såsom bidrag till föreningens kostnader för potatisförädlingsverksamheten. Därjämte skall av de utöver ramen inflytande importavgifterna bestridas utgifterna för prisutjämning på torkat äggalbumin och kärnbindemedel.

I fråga om de för *regleringsåret 1963/64* inflytande införselavgiftsmedlen visar jordbruksnämndens beräkningar en total inkomst av 201,7 miljoner kr. Av de i detta belopp ingående införselavgiftsmedlen för matpotatis bör i enlighet med beslut av 1962 års riksdag högst 1 000 000 kr. ställas till förfogande för Sveriges potatisodlares riksförbund för effektivisering av matpotatisodlingen m. m. Vidare torde liksom under senare år för de under regleringsåret 1963/64 inflytande införselavgifterna för slaktvaror och slaktdjur 30 000 kr. böra utgå för att täcka veterinärstyrelsens kostnader för importkontroll av animala livsmedel. Ur de under regleringsåret 1963/64 inflytande införselavgiftsmedlen bör även utgå ett belopp av högst 100 000 kr. för att av veterinärstyrelsen användas till att bestrida de statliga kostnaderna för pastöriseringskontrollen under budgetåret 1963/64. En ökning av bidraget till SMAK:s upplysningsverksamhet finner jag motiverad. Utöver i årets statsverksproposition (bil. 11, p. 24) föreslaget bidrag av 50 000 kr. bör SMAK därför, enligt min mening, tilldelas ytterligare ett belopp av samma storlek. Vidare skall av de utöver ramen inflytande införselavgifterna bestridas utgifter för prisutjämning på torkat äggalbumin och kärnbindemedel.

Vad gäller totalramen för införselavgiftsmedel till den egentliga, fortlöpande prisregleringsverksamheten har jag i det föregående förordat att densamma för regleringsåret 1963/64 bestäms till 160 miljoner kr.

Inom denna ram torde under nästa regleringsår liksom hittills inflytande införselavgiftsmedel i mån av behov av jordbruksnämnden böra överföras till de olika regleringsföreningarna m. m. på jordbrukets område och, med beaktande av förenämnda överenskommelse, användas i enlighet med följande.

Införselavgifterna för brödsäd och brödsädsprodukter bör tillföras Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening. Införselavgifterna för arter, bönor,

hampfrö och fodermedel samt malt bör inom angiven normalram användas för prisregleringarna för ägg, slaktvaror, mjölk- och mejeriprodukter genom respektive Sveriges export- och importförening för ägg, u. p. a., Svensk kötthandel, ekonomisk förening, och Svenska mejeriernas riksförening u. p. a. Medlen bör, i enlighet med vad som gäller under innevarande regleringsår, av jordbruksnämnden fördelas mellan de olika ändamålen efter samråd med jordbrukets förhandlingsdelegation, därvid avgifterna för majs och kli i första hand skall tillföras äggprisregleringen. Härutöver bör ifrågasvarande införselavgiftsmedel, liksom under innevarande regleringsår, kunna tas i anspråk för stödköp av fodersäd, om Kungl. Maj:t så finner lämpligt, samt för bidrag vid export av kött av fjäderfä. I fråga om matpotatis bör införselavgiftsmedlen i mån av behov — sedan högst 1 000 000 kr. ställts till förfogande för Sveriges potatisodlares riksförbund för effektivisering av matpotatisodlingen m. m. och 100 000 kr. utgått till SMAK för upplysningsverksamhet på matpotatisområdet samt 50 000 kr. i enlighet med förslag i årets statsverksproposition (bil. 11, p. 71) utgått till Sveriges utsädesförening såsom bidrag till föreningens kostnader för potatisförädlingsverksamheten — tillföras Sveriges stärkelseproducenters förening för den föreningen åliggande prisregleringen för potatis samt enligt Kungl. Maj:ts bestämmande förskottsvis för den särskilda prisutjämning på stärkelseområdet, som kan visa sig erforderlig, när verkningarna av EFTA-konventionen på detta område gör sig gällande. Stärkelseföreningen bör vidare erhålla de under nästa regleringsår inflytande införselavgifterna för stärkelse och stärkelseprodukter för att användas för prisreglering på fabrikspotatisområdet. Införselavgifterna för socker bör i enlighet med beslut av 1960 års riksdag (prop. 132; JoU 26; rskr. 184) tillföras jordbruksnämndens regleringsfond för socker och användas för pristillägg på sockerregleringens område. Vissa merbelopp, vilka uppstått eller uppstår i samband med sockeravgifternas höjning vid utlösning av treprocent- och inkomstreglerna — inberäknat medel som överförs till regleringsfonden till följd av föreningen Svensk sockerhandels verksamhet — skall emellertid användas till att gälda fondens skuld till jordbruksnämndens clearingkassa för fettvaror. I fråga om fettvaror och fettråvaror bör införselavgiftsmedlen liksom hittills dels användas för regleringsbidrag, dels tillföras Sveriges oljeväxtintressenter, förening u. p. a., för att täcka förluster i samband med inlösen av svenskt oljeväxtfrö samt för stöd åt linodlingen. Införselavgifterna för mjölk och mejeriprodukter m. m. bör tillföras Svenska mejeriernas riksförenings regleringskassa för prisreglering på mejeriområdet. Införselavgifterna för slaktvaror och slaktdjur (annat än fjäderfä) bör för prisregleringen för kött och fläsk m. m. tillföras föreningen Svensk kötthandel. Införselavgifterna för ägg, äggprodukter och fjäderfäkött samt levande fjäderfä bör överföras till Sveriges export- och importförening för ägg för att användas för prisregleringen av dessa varor.

Jordbruksnämnden bör liksom tidigare upprätta en preliminär fördelningsplan för användningen av införselavgiftsmedlen. Det kan i detta sam-

manhang erinras om att, enligt beslut av 1962 års riksdag, ett årligt belopp av högst 1,7 miljoner kr. inom normalramen ställts till förfogande för Sveriges export- och importförening för ägg att användas för åtgärder till förbättring av kvaliteten på ägg i enlighet med bestämmelser, som utfärdas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden.

Införselavgiftsmedel och andra regleringsmedel på jordbrukets område får enligt bemyndigande av 1962 års riksdag inom en ram av 1 000 000 kr. efter jordbruksnämndens medgivande disponeras av regleringsföreningarna på jordbrukets område för upplysningsverksamhet inom föreningarnas intresseområden. Jordbruksnämnden har hemställt om ett motsvarande bemyndigande för regleringsåret 1963/64. Häremot har jag intet att erinra.

I fråga om användningen under detta regleringsår av interna regleringsavgifter och av motsvarande kompensationsavgifter bör i enlighet med vad nämnden föreslagit gälla samma föreskrifter som för närvarande.

I årets statsverksproposition (bil. 11, p. 28) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition, till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för budgetåret 1963/64 beräkna ett förslagsanslag av 153 miljoner kr. Anslaget avser allmänt mjölkpristillägg, stöd åt odling och beredning av hampa m. m., prisutjämning av vissa jordbruksreglerade råvaror till livsmedelsindustrin samt diverse kostnader i samband med jordbruksregleringen.

Medelsbehovet för allmänt mjölkpristillägg under regleringsåret 1963/64 samt för stödet åt odlingen och beredningen av hampa samt till vissa odlingsförsök m. m. avseende spånadsväxter har av jordbruksnämnden beräknats till 101,5 miljoner kr. respektive 700 000 kr. Mot nämndens beräkningar, som innebär oförändrat medelsbehov i förhållande till föregående år, har jag intet att erinra.

Vad angår prisutjämningen för råvaror till livsmedelsindustrin har jordbruksnämnden för budgetåret 1963/64 räknat med ett medelsbehov av cirka 50 miljoner kr., vilket innebär en ökning med 10 miljoner kr. i jämförelse med det belopp, som anvisats för innevarande budgetår. Ökningen beror bland annat på verkningarna av jordbrukets spärregler. Nämndens beräkning av medelsbehovet finner jag böra godtas.

För att bestrida diverse kostnader i samband med jordbruksregleringen bör i enlighet med nämndens beräkning av anslaget för budgetåret 1963/64 få disponeras ett belopp av högst 1 100 000 kr. Ur detta belopp bör utgå förslagsvis 400 000 kr. till fortsatt stöd åt ullproduktionen, högst 200 000 kr. till ersättning åt Svenska mejeriernas riksförening för handhavande av vissa med regleringen av mjölk och mejeriprodukter sammanhängande utgifter samt 500 000 kr. till oförutsedda utgifter att disponeras efter beslut

av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall. Av sistnämnda belopp om 500 000 kr. bör Kungl. Maj:t, på samma sätt som gäller för innevarande budgetår, få anvisa medel för att bestrida kostnader för skördeuppskattning och administration i samband med det permanenta skördeskadeskyddet.

Med hänsyn till vad jag nu förordat synes Kungl. Maj:t böra hemställa att till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för budgetåret 1963/64 anvisas ett förslagsanslag av 153 miljoner kr.

Såsom framgår av årets statsverksproposition (bil. 11, p. 168) har jordbruksnämnden hemställt om medel under kapitalbudgeten för utbyggnad av beredskapslagringen av livsmedel. Lagren torde enligt nämnden under nästa budgetår i huvudsak uppnå den storlek, som avsetts i meddelade riktlinjer (prop. 1961: 76 och 1962: 95). Lagringen beräknas därvid komma att kräva en investering, som med 10 miljoner kr. överstiger de belopp om sammanlagt 106 miljoner kr., vilka hittills anvisats för ändamålet.

Med hänsyn till jordbruksnämndens förslag förordar jag att till särskild lagring av livsmedel för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 10 miljoner kr.

I detta sammanhang torde jag få anmäla fråga rörande dispositionen av den rörliga kredit, som står till förfogande för föreningen Svensk spannmålshandel för beredskapslagring m. m. I enlighet med nyss berörda riktlinjer har genom försorg av Svenska lagerhusaktiebolaget ett antal mindre magasin nybyggts för beredskapslagringen. Byggnadskostnaderna för dessa magasin har bestritts av bolaget. I skrivelse den 5 februari 1963 har jordbruksnämnden föreslagit, att ytterligare lagermagasin skall uppföras. Nämnden har därvid upplyst, att bolaget tillfälligt behöver låna medel för att anskaffa de nya magasinerna. Föreningen Svensk spannmålshandel är beredd att av den rörliga krediten tillhandahålla bolaget rörelsemedel för ändamålet intill ett belopp av 1 miljon kr. Därest riksdagen inte har något att erinra däremot torde bolagets aktuella behov av rörelsemedel få täckas i enlighet med vad nu angivits.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t — såvitt avser anslaget Kostnader i samband med permanent skördeskadeskydd med ändring av det i årets statsverksproposition framlagda förslaget — måtte genom proposition föreslå riksdagen att

dels godkänna vad i det föregående förordats såvitt avser tillämpningen av den s.k. treprocentregeln i det av 1959 års riksdag fastställda sexårsavtalet på jordbrukets område

dels bemyndiga Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, statens jordbruksnämnd att i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som angivits i det föregående, vidta erforderliga regleringsåtgärder för att genomföra omförmälda förslag

dels lämna utan erinran vad i det föregående anförts beträffande användningen av de medel, som influtit under regleringsåret 1961/62 och som influtit eller inflyter under regleringsåren 1962/63 och 1963/64 genom upptagande av införselavgifter, ävensom av andra i samband med jordbruksregleringen under nämnda regleringsår influtna eller inflytande avgiftsmedel

dels lämna utan erinran vad i det föregående anförts beträffande totalramen för införselavgiftsmedel för regleringsåret 1964/65

dels godkänna det i det föregående framlagda förslaget angående prisutjämning för kärnbindemedel

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medge Hallands läns lëndlareförening uppskov med erläggande av de under åren 1964 och 1965 till betalning förfallande amorteringarna på och räntorna för föreningens ur hemslöjdsänefonden beviljade lån

dels bemyndiga Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, statens jordbruksnämnd att vidta erforderliga åtgärder för reglering av införseln och utförseln av torkade sockerbetor

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta ändringar i regleringsförfattningarna rörande slaktdjursavgift och utjämningsavgift å mjölk, grädde och ost i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i det föregående

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, på förslag av statens jordbruksnämnd, meddela bestämmelser rörande lagring av fodersäd i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i det föregående

dels till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för budgetåret 1963/64 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 153 000 000 kr.

dels till Kostnader i samband med permanent skördeskadskydd för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 18 640 000 kr.

dels till Särskild lagring av livsmedel för budgetåret 1963/64 under kapitalbudgeten, fonden för förslag till statsverket, anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kr.

dels lämna utan erinran vad i det föregående anförts beträffande dispositionen av den rörliga kredit, som står till förfogande för Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening, för beredskapslagring m. m.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt

förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

B. Siöalth